

ЭКИШНИ ТЕЗДА ТУГАЛЛАБ, ҲАММА ЕРДА ЧИГИТНИ ТЕКИС УНДИРИБ ОЛАЙЛИК!

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗИ!

ТОШКЕНТ ХАЖИКАТИ

Ўзбекистон коммунистик партияси тошкент область комитети ва меҳнаткашлар депутатлари тошкент область советининг органи

19-ИЙЛ ЧИҚИШИ

№ 78 (4537).

20

АПРЕЛЬ ПАЙШАМБА

1972 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ МЕҲНАТКАШЛАРИ! ФИДО-КОРОНА МЕҲНАТИМИЗ—БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ СОЦИАЛИСТИК ЭКОНОМИКАНИ ҚУДРАТЛИ РАВИШ-ДА ЮКСАЛТИРИШ АСОСИДА ХАЛҚ ФАРОВОНЛИГИНИ АНЧА ОШИРИШДАН ИБОРАТ БОШ ВАЗИФАСИНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ АМАЛГА ОШИРИШНИНГ ГАРОВИДИР!

БУТУН КУЧ ХҲЖАЛИК ВА МАДАНИЙ ҚУРИЛИШ СОҲАСИДА ПАРТИЯ XXIV СЪЕЗДИ БЕЛГИЛАБ БЕРГАН ПЛАНЛАРНИ БАЖАРИШГА ҚАРАТИЛСИН!
(КПСС Марказий Комитетининг 1-май чақириқларида).

ЎРТА ЧИРЧИҚ районидagi Ленин номи колхозда сўнгги гектарларга чигит экилмоқда. Колхоз пахтакорлари бу муҳим ишни жуда қисқа муддатда тугалламоқдалар. Чигитни яхши ишланган ерларга сифатли қилиб экишда тракторчи Тўйша Айтбеков айниқса ғайрат кўрсатди. Суратларда: (чапдан ўнгга) Т. Айтбеков ва чигит экиш пайти.

А. Абалин фотолари.

ОҚКЎРҒОНДА ЧИГИТ ЭКИВ БЎЛИНДИ

Янги беш йилликнинг иккинчи ҳужалик йилида давлатга 90 минг тонна пахта еттиштириб бериш учун курашаётган Оқкўрғон районининг меҳнаткашлари янги ғалабани қўлга киритдилар. Район ҳужаликларига чигит экиш ташаббуси.

Майолди социалистик мусобақасининг кенг аяқ олдирган «Ленинобод», «Заря коммунизма» колхозларининг деҳқонлари ҳар бир кундан узулги фойдаланиб, экиш агрегатларининг яхши ишловини таъминладилар. Шу сабабли бу колхозларда энг яхши ишланган ерларга барака уруғи ташланди. Энгелс номи колхоз, «Ўзбекистон ССР беш йиллик» совхозда ҳам чигит экиш агротехника қондаларига тўла риоя қилинган ҳолда ўтказилди.

Райондаги 28 минг 922 гектар ерга тўққиз иш кунда уруғ-қадалди. Шундан 19 минг 500 гектари кенг қаторлаб экилди. 26 минг гектар майдонга дориланиб, 24 минг гектар майдонга эса уруғ терилди билан экилди. Оқкўрғонликлар бу йил «Тошкент-3» нави чигитдан 4600 гектар ерга экидилар.

ЧИГИТ УНИБ ЧИҚДИ

ТҒИТЕПА. (Ўз мухбиридан). Баҳоринг зорида кутган деҳқонлар чигит экишга жуда кириндилар. Ҳозир оҳарни қарталарга, ер четларига чигит экилаётди. Чигит экишни барвақт бошлаган илгор бригадаларда дастлабки ишхоллар униб чиқиболди.

Ўрта Чирчиқ районидagi Савдод номи колхозининг Савдод Чинташев бошлиқ бригадаси аъзолари бултур 106 гектар майдонинг ҳар гектаридан 27 ўригача 32,5 центнердан ҳосил кўтариб, яхши натижага эришган эдилар. Бу йил эса улар ҳосилдорликни 35 центнерга етказиш учун аҳд қилганлар. Далаларда яшил қаторлар кўзга ташланмоқда.

ДАЛА ШИЙПОНЛАРИ ТАЙЁРМИ?

Областимизда баҳорги дала ишлари кенг кўламда қилиб кетди. Деҳқонларимиз мўл ҳосил иштирокида меҳнат қилмоқдалар.

Ҳозирги кундаги муҳим вазифа техника ва бошқа қилмоқ ҳужаликни воситалардан унумли фойдаланишнинг таъмин этиш билан бирга олтин бойлик яратётган азаматларнинг яхши ишлаб, яхши дам олишлари учун ҳам барча шароитларни яратиб беришдан иборат.

Бу соҳада Юқори Чирчиқ районидagi қўшма партия ташкилотлари тўғрисида тажриба иборатлидир. Райондаги аксарият ҳужаликларининг дала шийпонлари мавсумга шай, керакли жиҳозлар, кўргазмалар агитациялар билан таъмин этилган. Колхозчилар, совхоз ишчиларига савдо, маънавий ва медицина хизмати кўрсатиш юзасидан ҳам қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. Дала шийпонларида оммавий-сиёсий ишлар ҳам анча яхши йўлга қўйилган.

Бирок областдаги қатор районларда дала шийпонларини ремонт қилиш ва мавсумга созилаш ишлари қўнғилдайдик эмас. Кўнгина партия, совет ва ҳужалик раҳбарлари ҳеч бир асос бўлмаган ҳолда бу муҳим ишни ордига сурмоқдалар. Бу га айнақса, Оқкўрғон, Бекоба, Бўка районларига тааллуқлидир. Ана шу районлардаги мавсум дала шийпонларининг деярлик ярми ҳалигача

ремонтдан чиқарилган эмас. Айниқса, Бўка районидagi «Партия XX съезди» колхозига аҳоли ачинарлидир. Ҳужаликда 11 дала шийпони бор, аммоларининг деярлик ярми қаровсиз этибди. «Ленинобод», Ҳамза номи ва бошқа ҳужаликларда ҳам шундай аҳолини кўриш мумкин.

Партия, совет ташкилотлари ва ҳужалик органларининг раҳбарлари дала шийпонларини тегишли жиҳозлар билан беваз, кўргазмалар агитацияни ташкил этиш тўғрисида яхши гаумхўрлик қилмаётдилар.

Бекобод районидagi «Победа», Навоий номи, Держинский номи колхозлар, «2-Давларин», «Октябрь 50 йиллик» номи совхозларда ҳалигача биронта ҳам дала шийпони жиҳозлаб қўйилмабди. Кўргазмалар агитация, кўрсаткич тахта, шпорлар, турли хил плакатлар, социалистик мусобақанинг шартларини ақс эттирувчи ҳужжатлар, газета ва журналлар, маданий жиҳозлар бурчани йўқ.

Оқкўрғон районидagi ҳужаликларда ҳам бундай камчиликлар рўй бериб келмоқда. Барча жиҳозлар марказий усадбоналарда марказлаштирилган. Дала шийпонларидан биронтаси ҳам яхши безатилмаган. Оммавий-сиёсий ишлар ҳам ҳар жиҳатдан қучайтириб юборилмаган. Дала шийпонларига бикришти қўйилган сиёсий ахборотчи ва агитаторлар қўи

ҳолларда ишни расмиётчилик учун олиб бормоқдалар. Улар омма ўртасида тушунтириш ишларини намунали йўлга қўйган эмаслар. Бевоқиф дала шийпонларига колхозчилар ва совхоз ишчиларига маданий ва маънавий хизмат кўрсатиш сўст бормоқда. Район илгубот жаъбияти дала шийпонларига сармоясиз ишларни мўлқатқо қонқарсиз ташкил этмоқда.

Ҳужаликларини оғаликка олган шаҳар ташкилотлари дала шийпонларини қуриш ва ремонт қилишда чинакам ёрдам кўрсатмаётдилар. Айниқса, бу соҳада Олмалик ва Оҳангарон шаҳарларидаги саноат корхоналарининг иши талабга жавоб бермайди.

Партия, совет ташкилотлари, ҳужалик раҳбарлари қилмоқ меҳнаткашларининг яхши дам олишлари учун барча шарт-шароитларни яратиб бериш тўғрисида алоҳида гаумхўрлик қилишлари лозим. Дала шийпонларини тўла ремонтдан чиқариш ва уларни намунали жиҳозлаш учун зарур тадбирларни амалга ошириш лозим. Шунга эришиш керакки, ҳар бир дала шийпонига иссиқ оват ташкил этилсин, улар холо-диларини, газ плиталари, радиоприйимчилар, телевизорлар билан таъмин этилган бўлсин. Газета ва журналларни ўз вақтида келтириб туриш, кутубхоналар иши йўлга қўйилсин. Спорт майдончаларининг

хизматидан ҳам деҳқонлар баҳраманд бўлсинлар. Бир сўз билан айтганда, қилмоқ меҳнаткашларининг фидокорона меҳнатдан сўнг яхши дам олишлари учун ининини зарур бўлса, ҳаммасини муҳайё қилиб қўйиш лозим.

Соғлиқни сақлаш органлари олдига ҳам қатта вазифалар турибди. Дала шийпонлари, болалар муассасаларида марказий усадбоналар, участка ва бўлимларда, санитария ҳолати, деҳқонларга иссиқ оват ташкил қилиш қандай йўлга қўйилганлигини ҳам назорат этиш лозим. Ҳар бир дала шийпонига зарур медицина жиҳозлари, аптечкалар бўлиши керак.

Колхозчи ва совхоз ишчиларига савдо, маънавий ва маданий хизмат кўрсатиш масаласини оперативлик билан ҳал қилиб бериш талаб этилди. Соғувчи иссиқ мағазилар сонини қўпайтириб, уларни энг зарур товарлар билан таъмин этиб туриш, савдо қилувчи автолавалар маршрутларини тўри белгилаш лозим. Кўнча кино ва маънавий хизмат кўрсатиш малакали ташкил этилмоқ зарур.

Партия ташкилотлари бевоқиф дала шийпонларининг турар жойларида оммавий-сиёсий ишларни юксак даражада ташкил этиш учун зарур тадбир чораларни қўришлари даркор. Бригадаларга тажрибадор сиёсий ахборотчилар ва агитаторларни бикриштиб қўйиш, уларнинг фаолияти устидан назорат қилиб бориш керак.

Дала шийпонларини бадиий жиҳатдан безашга алоҳида эътибор берилиши, ҳар бир дала шийпонига республика, область, район, колхоз, совхоз ва бригадаларининг социалистик мусобақа шартлари ақс эттирилган ҳужжатлар, кўрсаткич тахталари, шпор ва плакатлар, албатта, бўлиши лозим. «Жанговар варақа» ва деворий газеталар ўз вақтида чиқариб турилиши.

Дала шийпонларини ремонт қилиш, жиҳозлаш ишларини яхши йўлга қўйишда шаҳар ташкилотлари оғалик ёрдамларини қучайтиришлари талаб этилди.

Баҳорининг ўзидиб кетиши дала ишларини бирчунга тизинлаштириб қўйди. Лекин, фидокор деҳқонларининг табиат қиринчиликларини мардонаворлик билан еттиб, юбилей йили учун олинган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажариш учун курашмоқдалар. Шунинг учун ҳам қилмоқ меҳнаткашларининг унумли ишлари, уларнинг маданий дам олишлари тўғрисида гаумхўрлик қилиш ҳозирги куннинг муҳим вазифасидир.

ҲАР БИР ҲҲЖАЛИКДА, ҲАР БИР БРИГАДАДА ДАЛА ШИЙПОНЛАРИ ШАЙ БЎЛСИН.

Ш. Р. РАШИДОВ САЙЛОВЧИЛАР БИЛАН УЧРАШДИ

ШАХРИХОН (Андижон области), 19 апрель. (ЎзТАГ). Бутун Москва пахта тозалаш заводининг клубида Пахтаобод сайлов округи сайловчилари Ўзбекистон ССР Олий Советининг Комитети сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов билан учрашдилар.

Ш. Р. Рашидов КПСС XXIV съездининг қарорлари қандай амалга оширилаётганини тўғрисида, ленинча миллий сисеманинг рўёбга чиқарилганини тўғрисида беш йиллик топшириқларига мувофиқ Ўзбекистон халқ ҳужалик қандай ўсётганини ва мустақамланаётганини тўғрисида, республика меҳнаткашларининг коммунистик қурилиш назоратининг қандай қилишга қўшаётган ҳиссаси тобора ортиб бораётганини ҳақиқатда гапириб берди. Депутат сайловчиларнинг нақазлари бажарилаётганини ҳақиқат, халқнинг моддий фаровонлигини янада ошириш, меҳнаткашларга маданий-маънавий хизмат кўрсатишнинг яхшилан юзасидан белгиланган тадбирлар тўғрисида ахборот берди.

Ш. Р. Рашидов навбатдаги вазифаларга тўхталиб, Совет халқлари дўстлигининг аниқлиги байрами бўлган СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига олинган юксак социалистик мажбуриятларининг муваффақиятли бажарилишини таъминлаш ҳозирги вақтда асосий вазифа эканлигини таъкидлаб ўтди.

Илгиларида Москва районидagi Фрунзе номи колхоз директори А. Жўраев, Шахрихон шойи тўғрисида фабрикаси комсомол-ешлар бригадасининг бошлиғи Инобат Гаиева, «Қизил Юлдуз» колхозининг бригадир Р. Жўраева, Москва район партия комитетининг биринчи секретари О. Отажонов сўзга чиқдилар.

Улар совет ишчилари тўғрисида оталарча гаумхўрлик қилганлигини учун коммунистик партиёга ва совет ҳукумати тизин қўнғилдан ташнақурихор эдилар, ўз депутатларига янги нақазлар беришди.

ОБЛАСТ РАЙОНЛАРИДА ЧИГИТ ЭКИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 19 АПРЕЛГА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи сўз — районлар, иккинчи сўз — бир кунлик ўсими, учинчи сўз — мавсум бошдан бери (процент ҳисобда).

ОҚКЎРҒОН	8,4	100,2
ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ	2,1	100,0
Янгиўла	6,9	97,0
Ўрта Чирчиқ	3,8	97,0
Бўка	8,5	89,4
Пискент	8,1	88,8
Бекобод	0,9	72,9
Оржоникидзе	3,5	18,8

Област бўйича 5,8 91,9

Н. ПИРМЕТОВ.

„МИНГЛАР ШАРТНОМАСИ“ АМАЛДА

СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш ва беш йиллик топшириқларини муваффақият билан бажариш учун бошланган социалистик мусобақада халқ ҳужалик бир-бирига яқин тирмоқлари коллективларининг социалистик ишлаб чиқаришининг юксак самарадорлиги, халққа сифатли ва кишиқ моллар ишлаб чиқаришнинг қучайтириш учун биргаликда кураш олиб беришдан иборат ажойиб ташаббус пайдо бўлди. Маълумки, В. И. Ленин номидаги Глухово ил газлама комбинатининг ходимлари ана шу қимматли ташаббус билан майдонга чиққан эдилар. Улар мамлакатнинг барча тўқимачилари, машинасозлари, химиклари ва пахтакорларини мамлакатда тузилган дастлабки социалистик шартномалардан бири бўлган «Минглар шартномасини» тиклашга даъват этидилар. «Советская Россия», «Радиоскоп Украины», «Эвездас» (Белоруссия) ва «Совет Узбекистони» республика газеталари Глуховоликларнинг ташаббусини аниқ қўллаб-қувватладилар.

Россия Федерацияси, Украина ва Белоруссия тўқимачилик корхоналарининг ана шу ҳаракатга қўшилган вакиллари билан бир гуруҳи Тошкентга келишди. Улар билан бирга ана шу республикаларнинг матбуот ходимлари ҳам бери келишди.

Мехмонлар 18 апрелда «Совет Узбекистони» газетаси редакциясида республиканинг бир қанча министрликлари ва илмий ташкилотлари раҳ-

барлари билан, Тошкент журналистлари билан учрашдилар. Тўқимачилар билан пахтакорлар ўртасидаги алоқаларни янада кўпроқ ривожлантириш учун газлама ишлаб чиқаришнинг қучайтириш ва унинг сифатини яхшилаш учун биргаликда олиб бериладиган қарорнинг қучайтириш учун нима қилиш кераклигини тўғрисида батафсил ва амалий гап-лашди олинди. Даврада «Совет Узбекистони» газетасининг редактори М. Корнев ва «Советская Россия» газетаси редакциясининг бўлиқ мудир А. А. Давидянц биринчи бўлиб сўзга башлашдилар.

Балашов номи Ивანово йигиртўқун фабрикасининг тўқувчиси, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони З. П. Пухова Ўзбекистон пахтакорларига ва барча меҳнаткашларига қизгин салом топширди. У ўз сўзида олинган мажбуриятларини бажариш учун мусобақада қатнашаётган ҳар бир кишининг масъулиятини қучайтириш зарурлигини кўрсатиб ўтди. «Шуёнсий пролетарий» фабрикасининг мастери М. И. Богомолова, Баранович ил газлама комбинатини йигиртўқун цехининг бошлиғи А. П. Буевич, Гусь-Хрустальный тўқимачилик комбинатининг бош инженери Ф. И. Лушин пахта толаси ва газлама сифатини янада оширишга қаратилган амалий тақлифлар киритдилар. Республика қилмоқ ҳужалик министрининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг

мухбир аъзоси А. Д. Дадабоев, республика пахта тозалаш саноати министри М. Иброҳимов, пахта тозалаш саноати марказий илмий-тадқиқот институтининг директори А. Н. Нуралиев меҳмонларни Ўзбекистон пахтакорлари ва селекциячилари, тўқимачилари ва оқимларининг ишлари билан таништирдилар. Сўнгра да СССР Ёнгил саноат министрининг пахта тозалаш саноати бош бошқармасининг бошлиғи А. П. Попелов иштирок этди.

Учрашува қатнашчилари қардош республикалар халқларининг йил сўйини мустақамлаётган борайтган дўстлиги ажойиб самаралар бераётганлигини, жузламан, бу самара халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришнинг тез суратлар билан ривожланиётганига ўз ифодасини топаётганлиги ҳақида фахрлилик гапирдилар. Улар мамлакатнинг халқларининг ленинча дўстлиги қўл миллатли Совет давлатининг олтин юбилейини муносиб кутиб олиш учун ўтказилётган социалистик мусобақада яна ҳам кўпроқ мустақамлаётганлигини таъкидлаб ўтдилар.

Мусобақадом коллективларининг вакиллари Тошкентнинг янги қурилушларини, барча қардош республикаларнинг намуналарини кўриб берган уяжойларни кўздан кечирдилар. Мехмонлар Андижон областиде ҳам бўлиб, бу ерда пахтакорлар, пахта тозалаш заводларининг ходимлари ва ирригаторлар билан учрашдилар.

ЎзТАГ.

«Ташсельмаш» заводининг 10-цехи ишчилари социалистик мусобақа асосида ишлаб, меҳнатда яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар. Бунда пайпақчи ўртоқ А. Бирюковнинг ҳам қатнашга ҳиссаси бор. У нормани доим 130 процент ва ундан ҳам ошдириб бажаришда. Суратда: пайпақчи ўртоқ А. Бирюков иш устида.

В. Теран фотоси.

ХАЗИНА

Оржоникиде районидagi «Бўстониқ» паррандачилик фабрикасининг шўхрати тобора ортиб бормоқда. Ўтган йили ҳўжаликда пландан ташқари 600 минг дона тухум, 49 тонна парранда гўшти ишлаб чиқарилиди. Бу йил 9 миллион 650 минг ўригача 13 миллион дона тухум, 111 ўригача 164 тонна гўшт ишлаб чиқариш учун курашилмоқда. Фабрика коллектив беш йилликда белгиланган 71 миллион 400 минг

дона тухум, 692 тонна пархез гўшт ишлаб чиқаришнинг тўрт йилда бажаришга қатъий аҳд қилган. Қўлга киритилаётган бу ютуқларга фабриканинг С. Турғубоева, С. Саидвалыева, З. Абдуллаева, Ж. Ширефетдинова, Қ. Мирзатоева, Ш. Зайниддинова, Э. Гойинов, Е. Усаров каби меҳнатсевар ходимлар муносиб ҳисса қўшишган.

Н. ПИРМЕТОВ.

ҲАР БИР БОШ СИГИРДАН 3300 КИЛОГРАММ СУТ

1-«Оҳангарон» совхозы 1-бўлим сут-товар фермаси чорвалар 1971 йилда 181 бош сиғирнинг ҳар бириндан пландаги 2300 ўригача 2800 литрдан сут соғиб олган эдилар. Ҳўжалик чорваларини СССРнинг 50 йиллик юбилейи шарафига соғини сиғирлар тўғрисида 200 га етказиш ва ҳар бош сиғирдан ўртача 3000 литрдан сут со-

ғиб олиш учун курашмоқдалар. Бу шарафли вазифани бажаришда социалистик мусобақа аяқ олдириб юборилди. Сут соғувчи коммунистлардан Ж. Пўлдошева, З. Ҳасанова ўртоқлар ҳар бош сиғирдан 3300 литрдан сут соғиб олиш учун социалистик мажбурият қўлиб қилишди. Пенсиядор, кекса сут соғув-

чи коммунист Ж. Пўлдошева ўз ташаббуси билан 20 бош сиғир боқиб, ҳар сиғирдан 3100 килограммдан сут соғиб олишга сўз берди. Кекса сут соғувчининг бу ташаббуси ёшларнинг ғайратини жўш урдириб юборди. Раваъа Омонова, Райхон Абдумуниновалар бир сиғирдан 3300 килограммдан сут соғишга аҳд қилишди. Шу кеча-кундузда социалистик мусобақа шартларини бажариш самаралри бормоқда. 1-квартал планни 15 мартадан бажаришди. Т. ҲУШНАЗАРОВ.

ПАРРАНДАБОҚАРЛАР ҒАЛАБАСИ

ЭСКИ ТОШКЕНТ («Тошкент ҳақиқати» мухбиридан). Киров номи колхоз паррандабоқарлари Янгиўла райониде биринчи бўлиб тухум тайёрлаш йилини планини муваффақиятли бажаришди. Паррандабоқарлар 22 ўригача 30 минг-

дан ортиқроқ тухум топширидилар. — Ўтган йили, — дейди колхоз — раиси Абдурахмон Юсуфов, — ҳар бир товуқдан 98 дондан тухум олган эдик. Бу йил юз дондан ошдириб тухум олиш ниятидамыз. Шунинг учун

ҳисобга олиб, йил охирига қадар давлатга юз минг дона тухум топширишга аҳд қилдик. Беш йилликни муваффақият билан бажариш юзасидан умумхалқ социалистик мусобақасида фоз қатнашаётган паррандабоқарларининг эътиборига олган юксак мажбуриятларини орғин билан бажаришга ишончимиз комил.

ДОҲИЙ ХОТИРАСИГА

В. И. Лениннинг бутун дунё коммунистларига қолдирган гоийи ва сийи мерос битмас-туғамасдир. Тошкент сийи маориф унинг Ленин аздаки жиҳозланган катта китобхонаси Владимир Ильич тугилган кунинг 102 йиллигига бағишланган. Битригана пролетар революцияси йўлбошчисининг янги тилдаги партия, социалистик революция, пролетар диктатура, ишчилар синфи билан деҳқонлар иттифоқи тўғрисидаги ўлмас таълимоти баён этилган китоблари, миллий масалага бағишланган асарлари қўйилган.

Шу хонада жойлашган фотостанка «Исонат ҳаётидаги бутун бир революцион дор В. И. Лениннинг номи ва фаолияти билан боғлиқ» деб аталади. Унда Ильичнинг йилдан йилга, коммунист интернационал конгрессида иштирок этишига ва нунг сулаётган пайтлари тасвирланган расмлар ва фотосуратлардан нусхалар қўйилган. Худди шу Ленин залининг ўзида шонли айём шарофига ўтказилганда сўзбўлачлар таърихлик қўраётган пропагандачилар, сийи ахборотчилар ва агитаторлар учун консултациялар ўтказилмоқда. Бу консултациялардан кейин махсус фильмлар кўрсатилади. Дохий нутқларининг граммофон ёзувлари коллектив бўлиб тингланади.

Ленин ҳужжатларининг Москвада В. И. Ленин Марказий музейи янаш эрган фото альбом, янги ва ошқора тарзда нашр этилган болшевик газеталар дастлабки сонларининг тўлаими сийи маориф унинг кутубхонасига келган кишиларни жуда қизиқтиради. Лекторлар ва доқладчилар учун кутубхона турли библиографик маълумотларни, методик қўламаларни, янги нашрларни тасвир этмоқда. Улар орасида «Хиндстон Ленин тўғрисида» деган китобга қўйилган тўлаими. Бу китобда Ленин гоиларининг ва Улуғ Октябрьнинг шу замонадаги айтишларининг ҳақиқатга ўтказган таъсири ҳақида қўйилган.

Хиторидаги катта эълон 20 апрелда шу ерда ўтказилган «Ленин китоблари кунинг» таълиф қилади.

ЗАМОН ТАҚОЗОСИ БИЛАН

Тошкент тўқимачилик комбинати меҳнатчиларининг янги коллектив шартномасида оқорлаш фабрикасининг реконструкция қилишнинг тезлаштирилиши, унинг йилгусу фабрикасида кондиционерлар тезроқ ўрнатилиши, комбинат территориясида янги озқ-овқат дўконлари омиши, деган таъсирлар бор. 1972 йил учун таъинланган икки томонлама мажбурий ятада меҳнат умумдорлигини янада ошириш кўзда тутилган.

Мажбурий ва насабо союз комитети 80 тонна пахта, 50 тонна калава, 750 миң киловат-соат электр энергия тежанишини таъминламоғи лозим. Комбинат ишлаб чиқаришни рационализация қилишдан янги миллион сўмдан зиёд пул тежади. Меҳнатни илмий асосда таъин этиш планларини жорий қилишдан яна 150 миң сўм фойда олади.

Янги коллектив шартномада тўқимачиларнинг меҳнати ва маийши турмушини яхшилашга катта ўрни берилган. Меҳнатни муҳофаза қилиш, янги ахшиллашга катта маблағ ажратилади. Мингта янги ишчи ўз отпусканин турли шифохоналарда ва 500 ишни профпакторий-санаторийларда ўтказиши.

Ўзбекистоннинг ҳамма қороналаридан янги вазиқларини ўз ичига олган ва СССР таъин этилганлигининг 50 йиллигига таърихлик кўриш билан боғлиқган икки томонлама мажбурийлар қабул қилинди. (ЎзТАГ).

ШАХАР ҚИШЛОҚКА

Бу қорхона коллективи меҳнатчилар, ишчилари таърифтаган махсуслотлардан қишлоқ хўжалик меҳнатчиларини, айниқса пахтакорлар катта наф йўрмоқларда, унинг цехларида ишлаб чиқариладиган минерал ўғитлар қон олтин ештиришнинг қўлайлигини ҳар гентар маълумот олинадиган ҳолида иштирок этишди. Шунинг учун ҳам Чирчиқ электрхотимаси комбинатини «мўл ҳосил фабрикаси» деб аташларининг бонси ҳам шундан.

Ҳа, химчилар қўлидан чиқаётган «ер хамирини» қанчаллик қўл бўлса, ҳосил шунчаллик мўл бўлишини таърифтади синаб кўришди. Қолхоз ва совхозлар илқини борича кўпроқ минерал ўғит олишга ҳаракат қилмоқда. Бу ўз навбатида минерал ўғит ишлаб чиқаришни тўхтовсиз қўлайтириш боришини таъқоз этипти.

Қорхона цехларида еса бунга навобан тўққизинчи бейиқлиқнинг иккинчи йили давомда пландагидан таъқари 8 миң тонна минерал ўғит ишлаб чиқариш.

ЛЕНИН ВА АДАБИЁТИМИЗ РАВНАҚИ

Адабиётимиз равнатини Ленин сира тасаввур қилиб бўлмайди. Улуғ дохийнинг ўлмас назарий таълимоти ва оламшумул амалий фаолияти кўп миллилати совет адабиётининг, жумладан ўзбек совет адабиётининг ҳам тугилиши ва тарқиқетида ҳам қилувчи роль ўйнади ва ўйнамоқда. Ҳаётбахш марксизм-ленинизм таълимоти адабиётимиз ва санъатимиз гоийи асосининг асосидир.

Ўзбек совет адабиёти таъқари Ленин номи билан ҳамбарчас боғлиқлигининг қатор объектив сабаблари бор. Гап фақат Лениннинг адабиёт ва санъатга ҳаётни билиш ва ҳалқ оммасини революцион руҳда тарбиялаш воситаларидан тўлиқ Ленин томонидан совет адабиётининг назарий, гоийи асослари шунан берилиши (унинг инъон назарисини, адабиётнинг синфилигини, партиячилигини, ҳалқчилигини ҳақиқатга, реализм, традиция ва новаторлик, адабиётга партия раҳбарлигини каби масалаларини ечиб бериши)дагина эмас. Ленинча эстетиканинг бу туб масалаларисини Ленин ва адабиёт тўғрисидаги бахтни давом эттириб бўлмайди, абадта.

Ҳамма гап шунданки, Ленин бир мамлакатда, яъни Россияда социалистик революциянинг галаба қилиши тўғрисидаги назарияни ишлаб чиқди ва ўзи тузган коммунистик партия байроғи остига жиқлашган ишчи-деҳқонлар ёрдамида Россияда пролетар диктатурасини қўриб, назарияни амалиётга айлантирди. Бошқача айтганда, янги устурунинг, демас шу жумладан адабиёт ва санъатнинг ҳам равангисини белгиловчи асосий омилли-базис яратилди. Дохий Ленин раҳбарлигида барпо бўлган социалистик тузум инқилабистини тарқиқет босқичини четлаб ўтиб, коммунизмга (Ленин) қилди қўйилган қолоқ юртлардан бири бўлмиш Ўзбекистонда ҳам адабиёт ва санъатни кенг тарқиқет бўлига олиб чиқди.

Октябрь социалистик революциясиндан аввал Туркистон халқининг ҳам инқилобий-сийи аҳоли, ҳам маданӣ даражаси, адабиёт ва санъатининг аҳоли ичор ҳолда эди. Махаллий хўмдорлар, дин хомиллари ва чоризмининг прогрессив фикрдаги кишиларга кун бермаган, ҳалқ оммасини қоронгилликда сақлаш учун тишторни билан интиланликларидан маълум. Дохий Ленин 1913 йилда ёзган «Миллий масала юзасидан теисларид» «Чор монархиясини миллитларининг эриши ва тенг ҳуқуқли бўлишига йўл қўймайди ва бундан таъқари, Европада ва шунингча, Осиёда ваҳийлик, йирқиқлик ва реакциянинг асосий таъқиди» — деган эди.

Аммо, Ленин шу вақтда Россиянинг бошқа миллитлар таъқидида инқилобий роль ўйнавчи инқилиқ илгор тенденциясини ҳам қўриқиб ўтди. Ҳамма миллитларда инқилобий маданӣ — реакциянинг прогрессив-демократик маданӣ борилигини уқтирган Ленин Чор Россиясини қўли остидаги миллитлар ру прогрессив маданӣ таъқиди баҳрамайд бўлиши — таъқиди билан, бўлжак социалистик революция таъқиди билан боғлиқ бўлган илгор тенденцияни қўлаб-қувватлашга, кенг кўламда ри-

воқлаштиришга қақарида. «Агар украин ишчиларининг кўчилиги, — деб ёзди Ленин, — великорус маданӣ таъқиди остида қолобган бўлса, биз великорус қол ва буржуа маданӣ таъқиди билан бир қаторда бунда великорус демократисини ва социалистик демократисини идеалларининг ҳам таъқиди қилаётганини яхши билишимиз. Украин марксисти «маданӣ таъқиди» биринчи хилга қақари қўриқганда, иккинчи хил маданӣ таъқиди ҳамма яқраиб олади ва ўз ишчиларига «олтин великорус ишчилари билан, уларнинг адабиёти билан, уларнинг ҳамма идеялари билан бирлашувининг ҳар қандай имкониятини бутун кун билан албатта илқиб олмақ, фойдаланмоқ ва мустаҳкамламоқ керак, бунга ҳам украин, ҳам великорус ишчилари ҳаракатининг туб манфаатлари талаб қилади», дейди.

Туркистонга революцион гоиларининг кириб келиши ва озодлик ҳаракатининг кучай бориши билан (бу айниқса 1905 йилги рус буржуа революциясиндан кейин яққол кўриқди, бир вақтда прогрессив рус маданӣ таъқиди кириб келди бошқари, унинг таъқиди оша бошқари. Дарвоқе, Ленин 1905 йилдан кейин ҳаракатисиз ётган Шарқда ҳам Уйғонинг бўлишини, демократия учун кураш бошқарилигини бир неча бор таъқиди қилди. Чор Россиясини составига кирган ва Россиядаги революцион ҳаракатлар ошанидан баҳра олган Туркистон ёни умуман ўрта Осиёда бу ҳаракатининг янада кўчириб бўлиши таъқиди эди. Ленин «Қолоқ Европа ва илгор Осиё» номли мақоласида (1913 йил) «Л. И. Толстой ва унинг даври» (1911) мақоласида кўтариб чиққан Шарқнинг ҳаракат келиши масаласини янада муфассал ёрилади.

Ленин ёздики, «Осиёнинг ҳамма юқийда қудратли демократик ҳаракат ўсмоқда, кенгаймоқда ва мустаҳкамламоқда. У ерда буржуазия ҳозирча ҳалқ билан бирлашувини, реакцияга қарши бормоқда. Юз миллионлаб одамлар уйғониб, ҳаётга, ёрқиликка, озодликка интиломоқда...».

Демак, уйғонаётган Осиёнинг қўриқиси бўлган ва ўз таъқидини ру пролетариата таъқиди билан абдий мустаҳкам боғлиқган Туркистон меҳнатчиларини орасида озодлик ҳаракати кучайган эди, инқилобий ош ўсиб, демократик маданӣ ҳаётга чуккурроқ илқини олдига интиди. Аҳмад Доншиқ, Фуркат, Муқимий, Аваз, Аййиб ва — Ҳамма наби Улаб инқилоборларнинг асарлари ҳалқимиз инқилобий ошга ва прогрессив маданӣ таъқиди тарқиқет даражасидан даволот беради.

Бироқ, реакция тузум ва чоризм илм, маданӣ таъқиди ривожини қўлидан келганига тўхта-тўхта уринди. Россиянинг ўзи ҳам бошқа маданӣ таъқиди Европа мамлакатларига нисбатан анча қолоқ эди. Шунинг учун ҳам Ленин йўлининг душманлари қолоқ мамлакатда социализм ўрнатиб бўлмайди, аввал маданӣ революция қилоқ керак, деган пучғили оша сурдилади. Ленин социалистик революциянинг амалга ошириш орқалигина маданӣ революция учун бутун шарт-шароитни яратиш мумкин, деган позицияда турди ва Октябрь галабасининг биринчи кундан бошқари

маданӣ таъқиди илм-маданӣ таъқиди тарқиқет ўтириш чораларини кўра бошқари.

Дохийнинг таъқидида, Октябрьдан сўнг турли хил миллитлар маисуб ва турлича маданӣ таъқиди даражасига эга бўлган минг-миңларча эрқату-абилар «олдинки, янги ҳаётга» интидилади. В. И. Ленин «Маданӣ таъқиди вазиқаси — навбатда турган энг зарур вазиқалардан бири» деб таъқиди қилди. Бу вазиқани еш Совет ҳукумати таъқиди нунгта назардан келиб қўлиб кўлиди. Ленин сийи-оқарту муассасаларининг II-Бутурусида сўзида қилган доқладиди «маданӣ таъқиди умум миқёсда кўтармасдан туриб, ишчи-деҳқон оммасини ҳозирқидан кўра маданӣ таъқиди қилмасдан туриб, бу вазиқани бажариш мумкин эмас!» дейди. Дохийимиз бу ерда сийи оқарту муассасалари олдига турган улқан вазиқалардан назарда тутса, «Совет ҳукуматининг навбатдаги вазиқалари» номли асарда (1918 йил) меҳнат умумдорлигини оширишнинг яна бир шарт, биринчида, ҳалқ оммасининг билим ва маданӣ таъқиди оширишдан иборат, деб уқтиради.

Дарвоқе, В. И. Ленин «Мажбурий давлат тили керами?» номли таъқиди мақолаида ўша вақтда ҳаётда тугилаётган келажак тенденцияларига сўйиб туриб, «умуман, инқилобий ҳаётнинг бутун жарафини барча миллитларини бири-бири билан яқин алоқа боғлашга олиб боради. Юз миңлаб кишилар Россиянинг бир чекмасдан ишчинини состави аралаш-қураш бўлиб келмоқда, биқилиқ ва миллий жаҳолат йўрқолиб керак», деган эди. Ҳаёт Ленин йўлини таъқиди қилиш ва социалистик тузум миллитларининг бир-бирига яқинлашуви ва улқатдаги интернационализм тугилуларининг инқилобда чукурлашувини, бу тугилуни совет кишиларининг етатчи фазилатига айланушини таъминлади. Худди шу Ленинча дўстлик ва интернационализм заминига қуриган совет миллитларининг ўзаро муносабатларини уларнинг адабиёти ва санъатини ҳам бир-бири билан узвий боғлади — уларни инқилобий-сийи инқилобдан, гоийи ва руқий инқилобдан, мақсад ва бу йўлини қўриқиб қонунга айлантирди. Бу наса ўз-ўзидан кўп миллитлар совет адабиётини, худди шунингча, ўзбек адабиётини ва санъатини интернационализм тугилулини янада чукур илқини ошди ва тобора барқ уриб тугилашга сабаб бўлиди. Ленин «Миллий масала юзасидан теисларид» (1913 йил) худди шу ҳолатни тасаввур қилиб ва назарда тутиб, «социализм уни (маданӣ таъқиди — С. М.) батамом интернационаллаштириди», деб ёзди.

СССР халқлари адабиёти ва санъати ривожланишини тезлаштирган муҳим омиллардан бири маданӣ меросдан Ленинча таълимот асосида ўрғаниб, унинг дурдоналаридан совет адабиёти ва санъатини учун пойдевор сифатида фойдаланишимиздир. Агар шонли партияимиз прогрессив маданӣ меросга нисбатан Ленинча муносабатини бу қадар ишчилик билан амалга оширмаганда, ҳалқимиз ўзининг кўп асрлик бой адабиётини бутунлиқда қўриқиб, баҳра олишга ҳаётининг йилларининг йилларини баҳолашдан бизни маҳрум қилишга уринганликларини эслашди. Ленин ўзинга хос терминин билан «янги пролетар маданӣ таъқиди йўл» чирчиқ эмас, балки навжуд маданӣ таъқиди энг ахши намуналарини, традицияларини, натижаларини

марксизм дунёқаршини ҳамда пролетариатнинг ўз диктатурасини даражиди ҳаётни ва кураш шартларини нунгта назардан қараб ривожлантирмоқ» керак деб ёзди.

Борди-ю, Улуғ Октябрьдан сўнгги йиллардаги ўзбек совет адабиётини классик адабиётимизнинг гоийи ва эстетик традицияларига, Ленинча ибора билан айтганда, ўтишининг «демократик ва социалистик маданӣ таъқиди элементларига» эга бўлмаганда ёни улқарга таъинмаганда, юртимиз ва халқимиз ҳаётини кескин тарихий бурлиқларини, улуғ революцион ўғаришларини, янгиликларини тежорили билан ўзида ифодалай олмас эди. Ёни шу йилларда тишторни билан қарши турган экинчи тарқиқетимиз йўлидан сўриб ташлаб олмас эдик.

Бу — ўзбек совет ёзувчилари олдига турган энг муҳим вазиқари эди. Шунинг учун ҳам 20-йиллар адабиётимизда сатра ва юмор, бошқача айтганда, таъқиди йўлини инқилобда кучдан эди ва бу соҳада классикларимиз сатриччиликдаги ажойиб анъаналар актив кўмак берди. Бу йиллар адабиётимизда агитацион руқининг гоийи кучлигини ҳам давр тақозоси тугилули юз берганди.

Ленин асарлари, айниқса унинг билиш, инъон назарисини, адабиёт ва санъатининг халқчилигини ва партиячилигини ҳақиқатга, умуман, кишилик жамиятининг тарқиқет ҳақиқатга асарларини бизнинг сўз санъаткорларимизга ҳаёт оқинини, воқелиқни бутун мураккаблигини билан кўра билиш, унинг йўлини ва илгор тенденцияларини таъқиди олиш, уларни келажик назардан, ҳалқ ва коммунистик идеал нунгта назардан ҳақоний баҳолашда дастуридалам бўлиб хизмат қилади. Ленин адабиёт ва санъатга ҳақоний коммунистик идеалга мослаб қарши кўриш, инсонни ўғариш учун ва уни жамиятининг мардона, актив курувчисига айлантирувчи ўқитиш ва жанговар қуроллардан деб қаради. У «чиннакам эриш, пролетариатга очилган-очил боғлиқ бўлган», «социализм гоийи ва меҳнатчиларга хайрихо», «мамлакатининг гули бўлган, мамлакат кучликувати ва истиқболининг оғаси бўлган миллионлаб ва ўн миллионлаб меҳнатчиларга хизмат» қилаётган адабиётни истиди, «бутун инқилобнинг революцион фикрини янги сўнги илқинини социалистик пролетариатнинг таъқиди билан ва йилли ишчи билан бойлиб, унга ҳаёт бахш этилган, ўтмиш таъқиди...» деган ҳозирги замон таъқидисини... деган бир-бирига боғлиқларини» адабиётини ошу қилди. Кўп миллитлар совет адабиётини аша шундай адабиёт бўлиши билан жаҳолада энг илгор, энг инсонпарвар ва интернационалист, ҳақоний оптимистик, жанговар ва қудратли адабиётдир. Ленинча фалсафий ва эстетик таълимот совет адабиётини ва санъатининг қон-жонини ва кўраш кўзи бўлган социалистик реализм методининг асосини таъин қилади.

Ленинча таълимот ўзбек адабиётини ва санъатини ҳам «оммасини тугилушини, фикрини ва иродасини бирлаштирувчи, оммаси кўтариб чиқувчи халқчил адабиёт ва санъатга айлантирди, унинг раванг учун турли йўл очиб берди.

Салоҳиддин МАМАЖОНОВ, Филология факультети доктори.

В. И. ЛЕНИН КУНЛАРИ ОЛДИДАН

Билим ва маданӣ таъқиди ўстириш еса жуда катта масалага — тил масаласига келиб тақалади. Ленин тил масаласига ўзининг қанчалик ўзоқни кўра олиш қобилиятига эга эканлигини, коммунистик жамиятининг мамлакатимизда тезроқ қарор топишини ўйлаган чин марксист эканлигини намойиш қилди. Либераллар битта тилни Бутун Россия учун давлат тили қилиш тарафдорлиги бўлиб чиқди ва бу билан бўлжак пролетар диктатурасини заиф заминга қуришни ўйлади. В. И. Ленин «Мажбурий давлат тили керами?» (1914) номли мақолаида либералларнинг бундай нўтқиш қилишларига қарши қўриқиб зарба берди — «мажбурийлик» йўлини мулқоқ қоралади. Ленин бунда пролетариатнинг туб манфаатидан бўлжак социалистик революциянинг умумий ишидан келиб чиқди.

Улуғ Октябрьдан кейин Ленин ўзининг бу ажойиб инқилобни амалга оширишга Совет мамлакатини территориясида истиқомат қилувчи барча миллитлар, ўз тилида ўқини, илқини олиш ва давлат ишларини юрғизиш ҳуқуқига эга бўлиди. Натияжада тез фурсатда Европанинг илгор мамлакатларидан орқадан қолган Россиянинг ўзи ў ерда турсин, балки ўрқидида ҳалқ оммасининг асосий қисми савод бўлмаган миллитлар ҳам жаҳолатнинг энг маданӣ, илгор мамлакатлари даражасига етиб олди ва яна олға томон кўлоқ этди.

Худди шу Ленинча ҳаёт қонунини жумладан, ўзбек совет адабиётини ва санъатининг тарқиқетини бериб қўриқиб таъқиди қилишди. Қисқич вақтда ўзбек совет адабиётини жанговар революцион руқ олди, муҳофаза қўлими жуда кенгайди, ўрқидида кўртак ҳолда бўлган йнқилоб проза ва драматургия жанр-

ҚУЛИ ГУЛ ОТА

АЖОИБ ФАЗИЛАТЛИ КИШИЛАР

Орадан 3—4 кун ўтгач, майдон яхшилаб текисланди. Ота йнги инқи-уқ ишчи келиб қўриқилди. Майдон яхшилаб қўриқилганда чокчида отанинг ўзи қарларданлар чин келтирилди, айтиб бўлига, майдон ёрқилирига ҳафсала билан чин ётиқилди. Атрофига менали қўриқилар эди, янги тўқилар билан ўради. Орадан икки йил ўтиши билан ГЭС ҳовисини боққа айланди.

Тўғри, ўша келлари отанинг бу ҳаракатидан ўзларича кўларини ошлар ҳам бўлиди. Баъзилар «э, таваб, шу тошқоқда нима ундирмоқчи, чили тушмагур беҳудлага уриниб нима қиларин», деса, баъзилари «қариган чоғида нима қиларин ўзини ўзи қийнаб», деган бўлишди. Йўл, вақт ўтиши билан шундай деганлар тилларини тишлаб қўриқилди. Қўли гул ота меҳри билан боққа эрилган ниқоллар барқ уриб яшанди. Бўй чўзиб бўлган таъқиди. Атрофларига ўрқилар қўйилди, ГЭС ишчиларини мана эди ўз боғларига эга. Бу ерда ола, дейсамиз, ўрқин, оқури, шафтоли, йнқиди. Улар шу мевадан бири дондасини узиб, мазасини татиганларда отанинг номини ҳўрмат билан тилига олиб қўйишди.

Ахир, инсонга бундан ортқи

бахт борми, қуруқ сайқон ер бағридан ширин-шанар мева ундирди, ишига таққиди этиш, бу чин инсоннинг ҳўрмати улуг, қўли қадок таққидининг қўлидан келди. ГЭС ишчилари боққа саёр қилиб, ҳордиқ чинариб янги куч билан иш бошқариш бонси отани бағриларига сопилади. Ҳимматига тасанно айтилади. Шунда отахон қўла-рига келган севинч ёшларини янгириб, «ёйқ болаларим, мен сизларга ҳеч арангулик иш қилганим йўқ, фақат инсон қўлидан келадиган ишнингиза ба-жардим. Яхши дам олиб, яхши ишланлар», — дейди.

Ҳа, Аҳмаджон ака Туробов аша шундай қўли гул, қалби даре, ажойиб фазилат эгаси. Аҳмаджон ота қўлининг ҳеч дард қўрмасин. Т. УРУНОВ, Чирчиқ шаҳри.

Бу воқеага уч йил бўлиди. Гидроэлектростанцияга кириве-ришдаги кичкинагина хонада ота йнқиб ўтирган Аҳмаджон ота ГЭС ҳовисини кузатиб ўтираркан ҳаёлидан бир нарсани қақиб ўтгандек бўлиди.

Ота кечкурун сменани топширгач, ГЭС тизмаси директори-нинг хонасига кириб келди.

— Келинг, келинг, отахон, янма гап, тинчлигимиз — директор ҳўрмат юзасидан унга жой кўрсатар экан, ҳол-аҳвол сўраган бўлиди.

— Фирқингиз яхши-ку, лекин янма ўзингиз қўйналмоқ қоралинишини.

— Йўқ, ердан бериб турсангиз бас. ўзим уйдалайман. Ахир, кўз кўриқок, қўл ботир деганлар, инсон қўлидан келмайдикин иш йўқ.

— Раҳмат отахон, ниманки зарур бўлса, торнимай қира беринг, қўлидан келганча ерданин ямаямиз.

ДЕҲҚОНГА ЁРДАМ — МУҚАДДАС БУРЧ

Махсуслот таърифташга қўлайтириш қўриқининг ками билан 80 процинини меҳнат умумдорлигини ошириш эвабига таъминлаш учун қўриқин меҳнат давом этмоқда. Шу қўриқларда комбинат цехларида ўғит ишлаб чиқариш паяларини яққил билан адо этилди. Қўриқлар билан қўриқининг ўтган йилида бағишланган марраларини тезроқ эгаллаш, қишлоқ хўжалик меҳнатчиларига ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ минерал ўғит етказиб бериш ишчидаги бўлган ишчи-хизматчиларининг самарали ишчини кўриб қувониси. Янги техникани жорий қилиш, технологияни яраб-ларини тақомиллаштириш, барча резерв ва имкониятларини ишга солиш йўлида кенг кўламдаги ишчилар самараси яхши натияжа бераётганлигидан хурсанд бўлишди.

— Химчилар йил бошидан бери ойлик ишлаб чиқариш топшириқларини муваффақиятли бажармоқдалар. — дейди, биз билан сўзлашга комбинат насабо союз комитетининг раиси Ҳасан Мирзавеч Мирзоянов. — Социали-

стик мажбурийнинг барча шунқили тўла-тўқис бажаришга аҳд қилган коллективимизнинг иш самараси катти бўлмайди. Январда феврал ойларидан минерал ўғит ишлаб чиқариш паяларини яққил билан адо этилди. Қўриқлар билан қўриқининг ўтган йилида бағишланган марраларини тезроқ эгаллаш, қишлоқ хўжалик меҳнатчиларига ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ минерал ўғит етказиб бериш ишчидаги бўлган ишчи-хизматчиларининг самарали ишчини кўриб қувониси. Янги техникани жорий қилиш, технологияни яраб-ларини тақомиллаштириш, барча резерв ва имкониятларини ишга солиш йўлида кенг кўламдаги ишчилар самараси яхши натияжа бераётганлигидан хурсанд бўлишди.

— Химчилар йил бошидан бери ойлик ишлаб чиқариш топшириқларини муваффақиятли бажармоқдалар. — дейди, биз билан сўзлашга комбинат насабо союз комитетининг раиси Ҳасан Мирзавеч Мирзоянов. — Социали-

стик мажбурийнинг барча шунқили тўла-тўқис бажаришга аҳд қилган коллективимизнинг иш самараси катти бўлмайди. Январда феврал ойларидан минерал ўғит ишлаб чиқариш паяларини яққил билан адо этилди. Қўриқлар билан қўриқининг ўтган йилида бағишланган марраларини тезроқ эгаллаш, қишлоқ хўжалик меҳнатчиларига ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ минерал ўғит етказиб бериш ишчидаги бўлган ишчи-хизматчиларининг самарали ишчини кўриб қувониси. Янги техникани жорий қилиш, технологияни яраб-ларини тақомиллаштириш, барча резерв ва имкониятларини ишга солиш йўлида кенг кўламдаги ишчилар самараси яхши натияжа бераётганлигидан хурсанд бўлишди.

— Химчилар йил бошидан бери ойлик ишлаб чиқариш топшириқларини муваффақиятли бажармоқдалар. — дейди, биз билан сўзлашга комбинат насабо союз комитетининг раиси Ҳасан Мирзавеч Мирзоянов. — Социали-

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

ТОЖИКИСТОН

ХОРОГ Маданӣ таъқиди унинг «Помир» ҳалқ рақс ансамблини республикада яхши танишди. Ансамбль бадий ҳаваскорлари ҳозир СССРнинг 50 йиллигига махсус концерт программаси таърифташмоқда. Суратда қўра-лар билан рақс.

КЕЛИФ—Душанбе газопровод

қурилиши муваффақиятли олиб бориломоқда. 300 километрлик бу газ трассаси ўрта Осиёнинг янма газ халқисига қиради. Суратда: «Каганефте-проводомонтаж» трестининг йқурилиш бошқармасига қарали Николай Пастушенко боқил қишлар бригадаси Келиф—Душанбе газопроводи қурилишида.

НУРЕК ГЭСни қурувчилари

Ваҳш дарёсида бунда этилган улқан кўр инқилобнинг дастлабки икки агрегатини СССР 50 йиллиги байрағига ишга туширишга аҳд қилганлар. Янмада «Таджикидроз-энергострой» трестининг Орқонкичибеоб базасига аша шу турбиналарнинг дастлабки қисмлари келтирилди. Суратда: биринчи турбина қисмларини тушириш пайти.

Р. Подзияков фотолари. (ТАСС фотохотимаси).

роқ эгиди. Бунинг учун битта автомашина ҳам ажратамиз. Ҳа, республикамизнинг ҳар бир меҳнатчиси, аввало, пахтакор. Бу қимматбахо ҳомаше ештиришни қўлайтиришга хисса қўриқини ҳар биримизнинг муқаддас бурчимиз, вазиқамиздир.

Коллективимиз янги ишлаб чиқариш қувватларини барвақт ўрқилтириш, қишлоқ хўжалик меҳнатчиларига т

ПИЛЛА ҚУРТИ КАСАЛЛИКЛАРИГА ҚАРШИ КУРАШ ТАДБИРЛАРИ

Пилла қурти касалликлари ҳосилнинг камайиб, сифатининг пайсалинига сабаб бўлади. Бунга йўл қўймаслик учун қурт боқишга пухта тайёргарлик билан киришни керак. Пилла қуртининг жонлантириш тоза, ёруғ ва қуруқ хоналарда ўтказилиши, температура 24—25 даражада бўлиши лозим. Агар температура юқори бўлса, вируслар активлашиб ва сарин касаллиги пайдо бўлиши мумкин.

Пилла қуртининг тут дарахти 5—6 тадан барг ёзганда жонлантириш мақсадга мувофиқдир.

Еш қуртлар боқиладиган қуртхоналарнинг температура 25—28 даражада бўлиши жуда муҳимдир. Чунки, температура 19—20 даражача пайсалини ёки 30—32 даражача кўтарилиши ҳам касаллик келтириб чиқаради. Қурт

хоналарнинг доимо озода, ҳаво намлиги 65—75 процент бўлишига ҳам эришмоқ керак.

Пилла қуртларига ўз вақтида барг бериб турилиши зарур. Айниқса, бешинчи ёшда қуртлар қўн барг ейти-Баргга етарли тўймаган қуртлар нимжон бўлиб қолади. Сифатсиз пилла ўрайди. Ёки нобуд бўлади. Қуртхона шароити қулай бўлмаса, турли хил касалликлар ҳам келиб чиқиши мумкин. Касаллик қўзғотувчи бактериялар ҳаво орқали ва барг орқали қуртларга ўтади.

Ўрта Осий илмий-тадқиқот институти (САННИИШ) пилла қурти касалликларига қарши қуйидаги санитария-профилактика тадбирларини тавсия қилади. Бу тадбирлар касалланган қуртларнинг дарҳол териб олиб ташлаш, соғлом қуртларни бошқариш хоналарга жойлашти-

риш, жиҳозлаш ва хонани зарарлантириш, қурт боқини санитария тадбирларига тўла риоя қилиниши иборат. Тадбирлардан бири дезинфекциядир. Бу уч хил бўлади: дастлабки, қундалик ва сўнгги дезинфекция. Дастлабки дезинфекция қилиш вақтида ўтган йилдан қолган ва қуз-қиш ойларида пайдо бўлган касаллик манбадари зарарланган қуртлар. У пилла қуртининг жонлантириш ва сўнчақ қурти олдидан ўтказилади. Агар қурт боқини давомида касаллик пайдо бўлса, хона қундалик дезинфекция қилинади. Сўнгги дезинфекция анча яхши самара беради. Чунки, бунда у ёки бу хил касаллик қўзғотадиган микроорганизмлар тарқалмасдан туриб, қириб ташланади.

Ҳозирги вақтда қуртхоналарнинг дезинфекция қилишда қўн қўлланиладиган препаратлар — формалин ва монохло-

рамидлар. Дезинфекция қилиш олдидан қурт боқишда ишлатилган барча жиҳозлар, пол, эшик ва деразалар 2 процентли кальций содаси билан артилиши, девор ва шифтлар оҳан билан оқлашиши зарур. Шундан кейингина жиҳозлар хона ичига олиб кирилади. Ва сувда эритилган 4 процентли формалин билан дезинфекция қилинади. Дезинфекция қилинган хона 2—3 кун ёпиб қўйилади, сўнгра шамоллатилади.

САННИИШ томонидан ишлаб чиқилган 2 процентли монохлорамин билан дезинфекция қилиш формалинни қараганда қатроқ афзалликларга эга. Унинг ичига осон ўтказилади, хона тоза бўлади, асбобларни олиб юриш қулай, қўн препарат сарф этилмайди ва ниҳоят дезинфекция харажати 41 процент арзонга тушади.

Пилла қуртининг мускардин ва касаллигига чалинмаслиги-

нинг олдини олиш учун САННИИШ 1 процентли монохлорамин билан дезинфекция қилиш усулини ишлаб чиқди.

Қуртларни парвариш қилиш вақтида инфекция тарқалмаслиги учун санитария-гигиена қондаларига қатъий риоя қилиш лозим. Касалликларга қарши курашда қуртларнинг сўнчақлардаги сифатлиги нормал бўлиши катта аҳамиятга эгадир. Агар қуртхона ҳавоси ўта нам бўлса, гўшамалар чирриди ва касаллик тарқалади.

Қўн йиллик тажрибалар шунини кўрсатадики, пилла қурти касалликларига қарши кураш тадбирлари илмий асосда йўлга қўйилса, соғлом парвариш қилинса, мўл ва юқори сифатли пилла этиштирилади.

Ю. М. ОСИПОВА,
Г. А. ВЕРЕЦКАЯ,
САННИИШ илмий ходимлари.

БОҒЧА ҚУРИЛИШИ НЕГА ЧЎЗИЛИБ КЕТДИ

«Инки қавати болалар комбинати фойдаланишга топширилди». «Инкининг болалар янги типовой боғча-исли армуғон этилиди». Жойларда бўлганича, шу мазмундаги хушхабарларни эшитасиз.

Чиндан ҳам шундай Кейинги йилларда қолхоз ёки совхозларда ҳам, қорхона ёки илмий муассасаларда ҳам болалар боғчалари қурилишлари аҳамият берилган бўлган. Орқонинда районда ҳам бу масала кўрилинганлиги диққат марказида бўлиб қолди.

Ҳозир деярли ҳамма хўжалик ўзининг боғча ва яслигига эга. Кейинги йили йилда қатор қолхоз ва совхозларда янги типовой боғча мусосиб совхозлар ҳозирланди. Маъмурий бинолар боғчалар ихтиёрига берилди.

«Октябрь» қолхозни правление ва партия ташкилоти ташаббуси билан Майский участкасида 50 ўринли боғча очилди. Ленин номи қолхозининг

соғиб биниси боғчага мослаб, ремонтдан чиқарилди. «Прода» қолхозининг меҳмонхона ҳозир болалар масангага айлантирилган. Унда қолхозчинининг 100 ўринли тарбия томоқда.

«Коммунист», «Қизил Ҷабелистон», Киров номи қолхозларда ҳам боғчаларини кенгайтириш мақсадида қўшимча қурилишлар олиб борилди. Булар, албатта кишини қувонтиради. Аммо, қурилиш чўзилиб кетган айрим боғчалар ҳам йўқ эмас.

Бу ўринда Ядро физикаси институтига қарашли боғча қурилиши ҳақида тўхтамоқчимиз.

Ҳаттич сирасини айтганда, бу объект 1970 йилдаёқ тайёр бўлган эди. Қурилиш тўхтагани, буюртмачилар қўлига келишириди. Бироқ, у қандай бўлса шундайлигига тураверди. Қолган ишга қор ёғар, деб шунини айтишлар-да! Қурилиш сифати паст, у ёки бу нарса етишмайди, деб боғча фойдаланишга топширимай келаяпти.

Чиндан ҳам бу ерда хўжаликнинг йўл қўйилган эди. Қурилишчи қўлига боғча бўлади. Бино томондан чакна ўтиб кетди. Яна боғча, ёқ келди. Аммо, аҳвол ўзгармади.

Боғча жиҳозлари ўз вақтида олиб келинмаганди. Турли инвентарлар учун пул ажратилган эди-ку, аммо уларни сотиб олиш ҳақида жиддий бош қотирилмаганди. Қўннинг очилиши яна тўхтаб қолди.

Энди уни фойдаланишга топшириш тарафидан қўрилатганида яна «лекин» чинди. Боғчада ишлатили лозим бўлган ходимлардан бирортасига ҳам маош тўлаш учун пул ажратилмаган экан. Наҳотки, иштат масаласи унутилган бўлса?!

Бу ҳақида район халқ маорифи бўлими тегшли ташкилотларга мурожаат қилинди. Негарди, бу масала қанчалар ҳал қилинганча бўй?

Қўннинг томонидан шундайки, қурилиш учун жой ажратилмаганди пухта ўйланмаган экан. Негарди эсимиз? Сабаби шунки, ҳозир институт ихтиёрида бир эмас, иккита болалар муассаси бор. Бу 11-ва 12-боғчалар шундай ёнма-ён жойлашган. Қарама-қарши 280 боғча мўлжалланган учинчи боғча ҳам худди шу яқин орада қад қўтарди.

Шундай қилишнинг зарурати йўқ эди. У зоғроқ участкада қуриладиган боғчалароқ бўларди. У ерда турткин ота-оналарга анча қўлайлиқ туғиларди. Бу, илмий боғчадан хом қилинганлигининг оқибатидир.

Иккинчи илмий боғча қурилишига қўл урилган экан, уни ўз вақтида фойдаланишга топшириш, зарур инвентар ва боғча жиҳозларини тахт қилиб қўйиш лозим. Жамоатчиликнинг фикри ҳам шу!

Д. МАНШУПИН,
педагог.

М. ПИРМЕТОВ,
Орқонинда район халқ маорифи бўлимининг ревисори.

В. ТЕТЕРИН,
райОНО инженер.

Мавжуда Иноғомова Тошкентдаги 2-тикувчилик фабрикасининг пешадам чеварларидан. Ўз касбини пухта эгаллаган бу меҳнатсевар қиз ҳар ойда тошмириқини орғини билан бажарилди ва фақат сифатли маҳсулот бермоқда. Ушбу суратда моҳир ткувчинини (олдинда) иш устида қўриб турибсиз.

А. Абалиев фотоси.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»
Материалларини ўзидан

«ХАММА ТААЖЖУБДА»

Ана шу сарлавҳа билан газетамизнинг 1971 йил 25 декабрь сонида босилган фельетонда Киров районидagi 27-кечки ишчи-ёшлар мактабидa ўқув-тарбия ишларининг ўз ҳолига ташлаб қўйилганини, дарслар вақтида ўтказилмаётганлиги таъкид қилинган эди. Натижанда, айрим ўқувчилар дарсларга мунтазам катнашмай қўйилганлиги, бунинг устига ўтказилган айрим дарслар талабга

жавоб бераётганлиги сингари камчиликлар кўрсатиб ўтилган эди.

Редакциямиз юқоридagi мазмундаги фельетонни текшириш ва чора қўриш учун Киров район партия комитетига буюрган эди. Яқинда район партия комитетининг секретари ўртоқ Т. Шарофжўев редакциямизга унинг натижаларини хабар қилди. Текшириш

яқунлари район партия комитетининг пропаганда ва агитация бўлимида муҳофизат қилинган. Муҳофизатда фельетонни текшириш учун партия комитетини томонидан тузилган комиссия масала газеталарга ўз вақтида тўғри таъкид қилинганлигини қайд қилган. Йўл қўйилган камчиликларни бартараф этиш, ўрта маълумотли бўлмаган шу мактаб территориясини дағи ишчи-ёшларни мактабга тортиш тадбирлари белгиланган.

Мактаб директори ўртоқ Рубинов қаттиқ оғохлантириш, таълим-тарбия ишларига жиддий эътибор бериш ундаги талаб этилган.

Шуниингдек, текшириш натижалари райондаги боғча кечки ишчи-ёшлар мактабларининг ўқитувчилари ўртасида ҳам муҳофизат қилинган.

ФЕРМА САРКОРИ

Қуналаримиз нақадар файзли ва мазмунли! Бугунги кунда қолхоз далаларида, қорхона цехларида, қурилиш майдонларида, чорвадор отарида — ҳамма-ҳамма жойда меҳнат симфонияси бонг урмоқда. Ким қаредда меҳнат қилмасин, уларнинг бутун фикри ва шiori бир мақсадга — ҳаётимизнинг эртанги мўл-қўлчилик истибдиқ режаларини ёритиб берган беш йиллик планини муддатидан илгари амалга оширишга қаратилган. Шундай, олижаноб мақсад билан мажбурий олиб ишлатилган қорхоналар, қолхоз ёки совхозлар, қолверса ишлаб чиқариш илгөрлари бизда қўйлаб топилди.

Мана уша коллективлардан бири: Калинин районидagi Калинин номи қолхоз сўт-товар фермаси. Етти ўлаб бир кешини оdatлаган бу коллектив умумхалқ мусобақасига қўшилиб, беш йилдини тўрт йилда бажаришга сўз берди. Тўғри, ваъда бериш осон. Лекин, уни ўрнига қўйиб бeларини-чи? Бунинг фақатгина сўзи билан иш ишир бўлган, лафиз ҳалол кишинингизга ундасизан чинга олади.

Қишлоқ Советининг депутати Николай Лучинков бошчилик қилаётган «Ферма коллектив» шундай аҳдига вафодор коллектив. Улар ваъда беришдан олдин резервларини обдон синчилаб ҳисоблаб чиқинди. Ана шундан кейингина ишга енгинишариб киришди.

Қуйидаги рақамлар ҳам бу режанинг пухта ўйланганидан далолат бeриб турибди. Беш йиллик план бўйича ферма ходимлари 1971 йили 180 бош соғин сипгидан 560 тонна сўт соғиб олиб, 510 тоннасини давлатга сотишлари, яъни ҳар бош сипгидан 2447 килограмм сўт соғиб олиниши лозим эди. Бу—1972—73 йиллари 700 тоннадан ва 1974 йили 710 тонна, ҳаммаси бўлиб, тўрт йил ичидa 2800 тонна сўт соғиб олинади, деган сўз. Ферма бўйича белгиланган беш йиллик план ҳам шу рақамни ташкил этар эди. Бу улуғвор режани бажариш учун ҳар кунинг 1925 килограммдан сўт соғиб олиш кераклиги ҳам ҳисоблаб чиқилди. Шунга яраша қизгин меҳнат бошланди.

ларнинг ҳалол меҳнатлари, қолверса ферма мудири, Ленин ишлов Советининг депутати Николай Лучинковнинг ишбилармонлиги йўл келди.

Бу ерда сипгиларга мўл сифатли озуқа етказиб бeришга ҳаракат қилинапти. «Сипгининг сўти тилида» деб бeжи айтаман-ку, ахир! Йил давомидa фермадаги ҳар бош сипгига бир кунда 50—52 килограммдан тўғимли озуқа бeрилади. Озуқанинг тўғимли бўлиши оса уни тайёрловчи усулга боғлиқ. Фермада депутатнинг ғайрат ва ташаббуси билан махсус озуқа тайёрлаш цехи ташкил этилди. Цехда иш жараёни тўла механизацияланди. 8 нафар молбоқар шу ерда бир варакайига барча сипгиларга аралаш озуқа тайёрлайди.

Бунинг учун ёз пайтларида кўк беда ва жўхори поялари ағ-лаштирилиб, махсус асбоб ёрдамида 1,5—2 сантиметр узунликда қирқилади ва цемент тўла устига ёйилади. Устига қайноқ сувда буткирилган комбикор, қунжара, барда ёки тегириқдан чиқарилган шoли қурмаги сепади. Бунинг устига яна бир қават кўк масса ва бир қават сўз солинади. Қиш кунларида дeғал хашан ҳам майданлиб, қайноқ сувга ёйилади. Ҳар бош сипгига 50 килограммдан кўк масса ёки хашан, 2,5—3 килограммлик

цент миқдорда белгиланган. Агар бу кўрсаткич 0,1 га камайса соғувчи топширган сўт миқдори 5 килограмм камайтирилади. Агар 0,1 га ортса 5 килограмм қўшилади. Соғилётган сўтининг охири томилирида ёқ кўп бўлишини яқини тушунаган соғувчилар ҳар бир сипгини ўз вақтида ва охиригача соғишга ҳаракат қилишда қўл ҳамда озуқа сифатини ҳам қўзғатиб бeришди.

Учинчидан, юқоридa айтиб кўтилганидек, мўл ем-хашак жамгаринга катта эътибор берилмоқда. Ўтган йили мўл-қўл ем-хашак тайёрлаб қўйилганлиги сабабли қўшнинг чўзилиб кетганлиги ҳам сезилмади: силоснинг ўзидан 2 миғ тоннадан кўпроқ ем-хашак жамгариб қўйилган эди.

Ферма мудири, қишлоқ Совети чорвачилик бўйича доимий комиссиясининг раиси Николай Лучинков ва ферманинг бошча жонқур ходимлари билан сўхбатлашар экансиз, депутатнинг ўз ишига нақадар меҳр қўйилганлиги, жамоат чорвачилиги учун доимо қайғуриб кeлаётганлигини сезиб олиш қийин эмас. Унинг ишчанлиги, жонқурлигини ўзига топширилган нақазларнинг қандай бeрилатганлигиндан ҳам сезиб олиш мумкин.

Қишлоқ Советига бўлиб ўтган йилдаги сайловда йилнинг Н. Лучинковга фермадаги оғир кўл меҳнатини механизациялаш ва замонавий тилдаги ферма қурилишини тўғалтир озуқадан наъаз бeриладиган эди. Ҳозир бу янги ферма қурилиши нихосига етказилди. Фермага яна 100 бош зотдор сипгир ҳам сотиб олинди. Яқинда яна шунча сипгир кeлтириш мўлжалланмоқда. Шундан кейин ферма тўла ишга туширилади.

Депутат бошчиқ фермада ем-хашакдан рационал фойдаланиш, ички имкониятларни ишга солиш, меҳнатни тўғри ташкил этиш, сўт соғувчиларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш каби қатор тадбирлар амалга оширилатганлиги тўғрисида қўлга киритилётган ютуқлар ҳам баракали бўлмоқда. Яқиндагина бўлиб ўтган умумий йилда ферма ходимлари улкан беш йилдининг биринчи йилида эришган ютуқларига яқин ясамди. Натига чакни эмас. Азамат чорвалардан 1972 йил учун ўз зормаларига олган 700 тонналик мажбурийати ошириб адо этиш, йил охиригача 713 тонна сeрғаймоқ сўт соғиб олишга бутун имконият бeришнинг амалқилдилар ва шунга аҳд қилиниши.

Бугунги фермада қайнаётган меҳнат заки, бу мажбурийат ҳам ортинг билан бажарилишидан далолат бeриб турибди.

А. ИБРОХИМОВ.

ДЕПУТАТ ВА ҲАЁТ

турли ем ва 70 граммдан туз ҳисобда тайёрланган бу озуқа бироздан сўнг аралаштирилади ва трицепларга орғилиб, мол-хоналарга тарқатилади. Ҳар кунинг 2 марта аралаш озуқа, бир марта кўк масса ёки хашан бeрилади. Бу усулнинг аҳамияти шунданки, майда, тўғимли озуқадан илшхўрт чиқармайди, озуқа исроф бўлмайди.

Мўл маҳсулот олишининг инқироби гарови шунданки, молбоқар ва сўт соғувчиларга тўланадиган иш ҳақини соғиб олишга сўт миқдорига қараб белгиланади. Сўт соғувчилар ҳар 100 килограмм маҳсулот учун 2 сўм 64 тиғиндан, молбоқарлар аса ҳар 200 килограмм маҳсулот учун 2 сўм 73 тиғиндан ҳақ олади. Демак, улар маҳсулотнинг қўнйишидан моддий манфаатдор бўлади. Молбоқарлар сифатли озуқа билан таъминланган сипгир кўпроқ сўт бeришини ахши билдилади. Шунинг учун озуқа сифатини яқинлашга алоҳида эътибор бeрилмоқда.

Соғувчилар учун сўтининг сeрғаймоқ бўлиши ҳам катта аҳамиятга эга. Сўтининг нормада ёғиллик коэффициентини 3,8 про-

цент миқдорда белгиланган. Агар бу кўрсаткич 0,1 га камайса соғувчи топширган сўт миқдори 5 килограмм камайтирилади. Агар 0,1 га ортса 5 килограмм қўшилади. Соғилётган сўтининг охири томилирида ёқ кўп бўлишини яқини тушунаган соғувчилар ҳар бир сипгини ўз вақтида ва охиригача соғишга ҳаракат қилишда қўл ҳамда озуқа сифатини ҳам қўзғатиб бeришди.

Учинчидан, юқоридa айтиб кўтилганидек, мўл ем-хашак жамгаринга катта эътибор берилмоқда. Ўтган йили мўл-қўл ем-хашак тайёрлаб қўйилганлиги сабабли қўшнинг чўзилиб кетганлиги ҳам сезилмади: силоснинг ўзидан 2 миғ тоннадан кўпроқ ем-хашак жамгариб қўйилган эди.

Ферма мудири, қишлоқ Совети чорвачилик бўйича доимий комиссиясининг раиси Николай Лучинков ва ферманинг бошча жонқур ходимлари билан сўхбатлашар экансиз, депутатнинг ўз ишига нақадар меҳр қўйилганлиги, жамоат чорвачилиги учун доимо қайғуриб кeлаётганлигини сезиб олиш қийин эмас. Унинг ишчанлиги, жонқурлигини ўзига топширилган нақазларнинг қандай бeрилатганлигиндан ҳам сезиб олиш мумкин.

Қишлоқ Советига бўлиб ўтган йилдаги сайловда йилнинг Н. Лучинковга фермадаги оғир кўл меҳнатини механизациялаш ва замонавий тилдаги ферма қурилишини тўғалтир озуқадан наъаз бeриладиган эди. Ҳозир бу янги ферма қурилиши нихосига етказилди. Фермага яна 100 бош зотдор сипгир ҳам сотиб олинди. Яқинда яна шунча сипгир кeлтириш мўлжалланмоқда. Шундан кейин ферма тўла ишга туширилади.

Депутат бошчиқ фермада ем-хашакдан рационал фойдаланиш, ички имкониятларни ишга солиш, меҳнатни тўғри ташкил этиш, сўт соғувчиларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш каби қатор тадбирлар амалга оширилатганлиги тўғрисида қўлга киритилётган ютуқлар ҳам баракали бўлмоқда. Яқиндагина бўлиб ўтган умумий йилда ферма ходимлари улкан беш йилдининг биринчи йилида эришган ютуқларига яқин ясамди. Натига чакни эмас. Азамат чорвалардан 1972 йил учун ўз зормаларига олган 700 тонналик мажбурийати ошириб адо этиш, йил охиригача 713 тонна сeрғаймоқ сўт соғиб олишга бутун имконият бeришнинг амалқилдилар ва шунга аҳд қилиниши.

Бугунги фермада қайнаётган меҳнат заки, бу мажбурийат ҳам ортинг билан бажарилишидан далолат бeриб турибди.

А. ИБРОХИМОВ.

Дўстона музокарали

ҲУҚУҚСИЗЛИК ВА ҚАШШОҚЛИККА ҚАРШИ КАРАКАС.

18 апрель. ТАСС мухбири Сервандо Гарсна Понсе хабар бeриди.

Бу ерда Венесуэла индейларининг II съезди бўлиб ўтди. Юз мингдан ортиқ индейлардан вақил бўлиб кeлган сакам 300 нафар делегат ҳуқуқсизлик ва қашшоқлиқни яқинлик билан қоралади. «Биз индейларнинг қоралади Хосе Берро со.— Венесуэла фуқаросимиз.

Шундай бўлгач, барча ватандошларимиз билан баравар ҳуқуқ талаб қиламиз. Минг-минг-лаб оилаларимиз социал ва иқтисодий тараққиёт нeзматларидан фойдаланмай ҳаёт кечирмоқда».

Делегатлар маҳаллий аҳолининг яқини турмуш шароитлари учун курашидаги ҳуқуқларини ҳимоя қилиш мақсадида индей жамоалари миллий уюшмасини тузишга қарор қилдилар.

ДЎСТОНА МУЗОКАРАЛАР

СОФИЯ.

Бу ерда Болгария Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, давлат кенгашининг раиси Т. Живков бошчилигидаги Болгария Халқ Республикаси партия-ҳукумат делегацияси билан Германия Бирлашган Социалистик партияси марказий комитетининг биринчи секретари Э. Хонекер бошчилигидаги Германия Демократик республикаси пар-

АНГОЛА ВАКИЛИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

(ТАСС). Бирлашган Миллатлар Ташкили мустамлакачиларнинг йўқотиш комитетининг бу ерда бўлиб ўтган мажлисида Африка қитъаси жанубидaги миллий озодлик ҳаракатларининг вакиллари сўзга чиқди.

Ангола озодлик халқ ҳаракати раҳбарлиқ комитетининг аъзоси Маскал Лувуалу ўз партияси номидан гапирди, Ангола ватандошлариди Португалия мустамлакачилигига қарши курашда, шунингдек озоқ этилган территориялардаги тизим қурилишларга эришган катта-катта муваффақиятларини маълум қилди. Лувуалу миллий озодлик кучларининг фаолияти

Анголадаги 15 округдан 11 округда бeраётганлигини айтди. Мамлакат аҳолисининг учдан бу ерда бўлиб ўтган мажлисида рақатининг сағарлаи назорати остида турибди. «Биз,— деди у,— мана шу районларда халқ ҳошимиятига таянмаган мулжалга яни бир жамият барпо этишимиз». «Ангола озодлиги халқ ҳаракатининг раҳбарлигида Ангола халқи,— деб таъкидлади П. Лувуалу.— 11 йилдини Португалия мустамлака фашист режими қарши қўлган қурол олиб жанг қилмоқда, ватанимиз батамом озоқ бўлмагунча биз шу курашни тўхтатмаймиз».

АНГОЛА ВАКИЛИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ЛУСАКА

П. Лувуалу маълум қилдики, мағлубиятларда руҳи тушиб кетган Португалия мустамлакачилари мамлакат аҳолисини ва озодлик кучларини охири-охиридан маҳрум қилишга уринмоқдалар ва шу мақсадда экинзорларни йўқотиш учун заҳарловчи химиявий моддалардан нег қўламда фойдаланишлар.

П. Лувуалу Анголанин озоқ этилган районларидa аҳвол билан танишмоқ учун БМТ мустамлакачиларни йўқотиш комитети миссияси халқ ҳаракати номидан шу районларга расий таклиф қилди.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМДАГИ ЖАНГЛАР

(ТАСС). Жанубий Вьетнамда ватанпарвар кучлар билан Сайгон қўғирчоқ қўшинлари ўртасида қаттиқ жанглар давом этмоқда. Сайгон қўғирчоқ қўшинларига АҚШ авиацияси мадад бeримоқда.

Халқ озодлик қуролли кучларининг жангчилари неча, бугун душманнинг Куангчи, Куангчи, Куангчи, Биньлонг вилоятларидаги бир қанча позицияларига ва истеҳкомларига ҳужум қилдилар. Ҳоудан гарбон-жанубий районда бутун кун бўйи жанг давом этди. Халқ озодлик қуролли кучларининг муваффақиятли Жанговар ҳаракатлари натижасида Сайгон режимининг қўшинлари ўтган куннинг ўзидагина ўлган ва ярадор бўлган 180 дан кўпроқ кишидан ажралди.

Ҳужум операциялари чоғида ватанпарварлар эришган муваффақиятлар тўғрисидаги қўшимча маълумотлар Жанубий Вьетнамдан кeлиб турибди. Чу-

ТOKIO. «Биринчи май — қимматчиликка қарши». Япон меҳнатчиларининг пойтахтдаги ва бошқа 150 шаҳарлардаги оммавий намойишлари ана шундай шор остида ўтмоқда. Намойиш қўнғашчилари қимматчиликка қарши кескин парозлик билдиришмоқдалар. Суратда: Токио шаҳрида уюштирилган намойишлардан бири.

Жапан-пресс — ТАСС фотоси.

новчи, озодлик кучлари 7 апрелдан 10 апрелгача бўлган давр ичидa Ратъян ва Камзу вилоятларида душман солдат ва офицерлардан 750 кишини сафдан чиқардилар. 10 дан ортиқ тўғимли яқсон қилдилар, кўп миқдорда қурол-яроғ ва ҳарбий техникани ўзига қилиб олдлар.

Ватанпарвар кучлар марказий яқсон тоғида ҳафта давом этган жанглардан кейин душманнинг ҳарбий базалар билан шаҳарларини боғлабдиқилган асосий коммуникацияларини кeсиб қўйдилар. Улар ҳозирги вақтда 19-йўл (Куинин-Лайкс) ва 21-йўл (Ниньхао-Бамметхуот) участкаларини назорат қилиб турибдилар. Бундан ташқари, халқ озодлик қуролли кучларининг жангчилари Жанубий Вьетнамнинг марказий қисмида сўнгги бир неча кун ичидa қамқок лагерларда азоб кeчиб ўтган бир миғта яқин аҳолини озоқ қилдилар.

ЧЕТ ЭЛИК СТУДЕНТЛАР ВЕЛАН УЧРАШУВ

Яқинда Тошкент маданий оқартув техникумининг комсомол комитетини ташаббуси билан «Интернационал дўстлик клуби» ташкил қилинди. Клубнинг ташкил қилиниши мақсад ёшларни интернационализм ва жондон Ватанимизга муҳаббат руҳида тарбиялашдан иборатдир. Дўстлик клуби аъзолари ўз ишларини сарғуёш Ўзбекистонимизда таълим олаётган чет элик студентлар билан учрашувдан бошлади.

А. МИРУСМОНОВ

ОРЖОНИКИДЗЕ районидagi «Қибрай» совхозининг коллективи СССР ташкил этилган кунининг 50 йиллиги номида бoғ буйвуд этишти қарор қилдилар. Суратда: соҳибкорлардан (чапдан) Р. Мاستонов ва Қ. Дусанов ўртоқлар илги боғда олма кўчати ўтказишмоқда. (Ўнгда) 20-мактаб ўқувчилари ва ўқитувчилари помидор кўчати ўтказишда илгичларга ёрдам беришмоқда.

А. Аббалаев фотолари.

ОСОЙИШТАЛИК ПОСБОНИ

(ЛАВҶА)

Анвар ҳарбий комиссариатга бориб, кўнгилчилар қатори фронтга раҳбарлик қилишга икки бор илтимос қилди. Лекин, у ердаги «Вақт» соати билан ўзини «қайтариш» деб раийни қайтармади. Анвар янгида. Ватан озодлиги йўлида тенгдошлари қатори ёнга кўнгилчи қалқон қилмади. Ўз меҳнат пайсида қаҳармонлик намуналарини кўрсатиб, ғалабага муносиб улуснинг қўлини.

Кеч куз бўлишига қарамай, ҳали ёнғинарилик бошланмаган. Пойтахтнинг гавжум Жуковский кўчаси ҳийла тинчиб қолган, овла-соида, у ёқдан бу ёққа ўзим турувчи трамвайлар бир зум тинчликни бузди-ю, яна атрафонни сукутга чулғаб олади. Изгирили шамол дов-даракларда тушиб улгурмаган янголларни тортиқлаб, олис-олисларга чирирақ қилиб учириб боради.

ган воқеани ўзларича шарҳлардилар. Ўртада ёшгина йил-гича қонга беланган қизнинг бошини кўтариб боғлаш билан обора эди. — Урта бўй, оқ-сарғидан келган. Юзиди сепилли бор, — тушунтирди клуб қорувли.

кирди. Ҳонадон бекаси эшик-ни очар экан, очки чехра билан ичкарига таклиф этди: — Жуда яхши келдингиз, Кечати «ишларидан ҳикоят бўлиб ётибдилар... — Тоғо бирон жойда учра-шиб қолсақ кўнглим ўтган воқеани эслаб қўлим «Обдон из-да йилдингада, ўшанда» дей-ди. Кейин самимийлик билан уйига-бир ибела чойга таклиф этди, — дейди Анвар ана мамнун ҳолда.

КўЧАТ ЭКИШ ОЙЛИГИ

ЯХШИ НИЯТ БИЛАН

Шу кунларда пойтахт шаҳри-нинг қайси кўча, қайси хё-бон ва қайси маҳалласида ният билан шаҳримизнинг эртанги кўнглини ўйлаб кўчат эки-ганини кўрасиз.

Семашко номли шифохона қаршидаги майдон, Энгельс кўчасининг Анҳор билан тугаш-ган хёбони, «Галаба» истиро-ҳат боғига экилган мевали ва манзарали дараклар, гуллар эрта-инди киши баҳри-динини очиб, кўм-кўм баҳамалга айлана-ди.

ОВЧИ БУРЧАГИ

Овчилик — табиат қўйнида енгилтаклик билан ов овлаш деган га эмас. Барча овчилар учун чиқарилган маълум тартиб, қонуни-қондалар бор.

ОВ ҚУРОЛЛАРИГА ЭҲТИЁТ БЎЛИШ

Миллати ва ўқдоридан фойдаланиш аниқси эҳтиёткорликни тақозо этади. Буни овда ҳам, уйда ҳам эсла тутиш зарур. Бу гап уйда болаларга бўлган овчиларга кўпроқ тааллуқлидир.

маллада бўлиш кўнглича ёмон оқибатларга олиб келади. Ур-ган йилнинг охирида тошкент-лик В. Гавриллов, Б. Поновор, А. Медведов, А. Барминлар ов таърифланган вақтда овга чи-қишди. Улар Чордара сув ом-борига боришиб ўзлари ясаган «қўлобола» қайини сувга ту-ширишди. Улардан икки киши қайиқча ўтириб қирғоқдан узоққа сузиб кетди.

қилиб, безорилик қилувчи шахслар ҳам учраб туради. Фа-қат ўтган йил мубоиятда ме-ханатқиларнинг шикоятига асо-сан бу хил «овчи»лардан уч мингдан ортқ милтиқ тортиб олинди.

М. Нуриддинов фотолари.

ТОШКЕНТ ХАЙВОНОТ БОҒИДА

Баҳор келиб, қу-лар келиши билан хай-вон ва қўшларнинг ҳам жонига оро кириб қолди. Уларнинг қу-лар қиши уларнинг тарк этиб, ташқарига чиқдилар. Суратда (ўнгда): сувда ўрдак ва гозлар. (Чапда) — она айиқ болаларини ховлига бошлаб чиқиб келмоқда.

М. Нуриддинов фотолари.

Украина командалари ОДИНДА

Биринчи лига футбол коллекти-лари ўртасида бўлаётган мусобақада уч турдан сўнг Украинанинг икки командалари — «Черномор» ва «Шах-тёр» олдига ўтиб олд. Одессалик-лар Свердловски шаҳрида ўйнаб «Уралмашдан» бир очко олдилар. — 1:1, Донецкининг «Шахтёр» коллекти-ви эса «Помир»ни қабул қилиб, уч та жабувсиз тўп киритди, Кутаиски автозаводчилари иккочми ғалабага эришдилар. Улар «Оганчи» энгди-

Table with 4 columns: Командалар, У, Т, О. Lists football teams and their scores.

Table with 4 columns: Командалар, У, Ш, О. Lists football teams and their statistics.

Бугун ҳал қилувчи учрашув

Прагада ўтаётган жаҳон чемпио-ни нихонисида етмоқда. Мусобақа пешқадамлари Совет Иттифоқи ва Чехослования хонкейчлари илгарил-лаб кетмоқдалар. 18 апрель кунини майдон эгалари ГФР номандасини 8:1 ҳисобида ялғуз қилдилар. Со-вет номандаси эса турнирдаги энг катта ғалабасини нишонлади. Ватан, долларимиз Швейцария хонкейчла-рини 14:0 ҳисобида ютдилар. Шун-дай қилиб олтин ва кумуш медал-лар учун баҳс фанат СССР ва ЧССР спортчилари ўртасида бўлиши ра-ван.

Украина командалари ОДИНДА

Table with 4 columns: Командалар, У, Ш, О. Lists football teams and their statistics.

Table with 4 columns: Командалар, У, Т, О. Lists football teams and their scores.

Билдириш Тошкент илчи-муҳбирлар уни-верситети тингловчиларнинг на-батдаги машғулоати 21 апрель жу-ма кунини ўтказилди.

Реклама Эълонлар

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА 21, 22, 23 АПРЕЛЬ КЕЧ СОАТ 8 ДА АШУЛА ВА РАҚС «ЛАЗГИ АНСАМБЛИНИНГ КОНЦЕРТИ

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА БЕГЕМОТ, КЕНГУРУ, ФИЛ, ЗЕБРА, АПИҚ, ТУЛКИ, ПЕЛИКАНЛАР ВА БОШҚА ХАЙВОНЛАР ИШТИРОКИДАГИ КАТТА АТТРАКЦИОН ГАСТРОЛЛАРИ

«ЎЗБЕККОНЦЕРТ» МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА 1, 2 МАЙ КУНЛУЗ СОАТ 3 ВА КЕЧ 8 ДА КАТТА БАЙРАМ КОНЦЕРТЛАРИ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА 12.30 да — Москва кўрсатади, ТОШКЕНТ КўРСАТАДИ 17.55 — Кўрсатувлар програм-маси.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КўРСАТАДИ Ҳафтбадан: 20.00 — «Агар билсанг, нега сўрасанг?» (хуж-жалли фильм), 20.20 — Қардош қаллилар музика маданияти. Турк-Маш музикаси, 21.20 — Телето-мошбизларнинг талабларига му-вофиқ, «Варшава куйлари» (теле-визион спектакль рус тилида).

Учунчи программа ТОШКЕНТ КўРСАТАДИ Ҳафтбадан: 20.00 — «Агар билсанг, нега сўрасанг?» (хуж-жалли фильм), 20.20 — Қардош қаллилар музика маданияти. Турк-Маш музикаси, 21.20 — Телето-мошбизларнинг талабларига му-вофиқ, «Варшава куйлари» (теле-визион спектакль рус тилида).

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 20/IV да Мазсаранинг иши. ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 20/IV да Парвона, 21/IV да Ол-тин девор. МУКИНИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВ-ЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 20/IV да Ҳалима, 21/IV да Ажоб савдолар.

«САНТЕХОБОРУДОВАНИЕ» ЗАВОДИГА (Жаркўрғон кўчаси, 22-уй, телефон 915388) сантехника системаларини таъмирлаш ва санот вентиля-цияси, усунуналари ремонт қилиш бўйича хизматлар; 1-5-разрядли электромонтерлар, формовщиклар, заловчиликлар, дипломи электротехникчи-лар, бўғичилар, ёрдамчи иш-чилар, шогирдар

«УЗКОЛХОЗСПЕЦСТРОЙ» ТРЕСТИГА (Урицкой кўчаси, 7-уй) ревизия бўлимининг бошли-ги ва бошлиқ муовини КЕРАК Тошкент шаҳар Пролетар кўчаси, 4-уй, Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация қилиш бюроси ҳамда Тош-кент шаҳар район икромия ко-митетлари хузуридаги инспек-торларга учрашсин.